

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Неля ПОДЛЕВСЬКА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Підпис
01 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і практика філологічних досліджень

Назва дисципліни

Галузь знань – 03 Гуманітарні науки
Спеціальність – 035 Філологія
Предметна спеціальність – 035.01 Філологія. Українська мова та література
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма – Філологія. Українська мова та література
Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС. **Код дисципліни** – ОЗП.06
Мова навчання – українська
Статус дисципліни – обов'язкова (загальної підготовки)
Факультет – гуманітарно-педагогічний
Кафедра – української філології

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин							Форма семестрового контролю		
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Курсовий проєкт*	Курсова робота	Залік	Іспит
					Работ	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	3	6	4	120	50	16		34		70			+	
З	3	6	4	120	16	8		8		104			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Філологія. Українська мова та література» за спеціальністю 035 «Філологія».

Робоча програма складена д-ром філол. наук, проф. Михайлом ТОРЧИНСЬКИМ
 Підпис автора Науковий ступінь, учене звання Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора

Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1. Зав. кафедри Анатолій ЯНЧИШИН
 Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету
 Голова вченої ради факультету Неля ПОДЛЕВСЬКА
 Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2025__

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

(Підписи завідувача кафедри та гаранта ОП, за якою закріплений
обов'язковий освітній компонент)

Посада	Назва кафедри	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Зав. кафедри	української філології		Анатолій ЯНЧИШИН
Гарант ОП	української філології		Марія ГАВРИШ

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Теорія і практика філологічних досліджень» є науковим складником бакалаврської програми та однією з фахових дисциплін, що посідає провідне місце в підготовці фахівців першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 035 «Філологія» за освітньо-професійною програмою «Філологія. Українська мова та література».

Пререквізити – ОЗП.05 Основи академічного письма; ОЗП.09 Інформаційні технології (за професійним спрямуванням); ОПП.01 Сучасна українська літературна мова; ОПП.02 Історія української літератури;

Постреквізити – ОПП.03 Курсова робота з української літератури; ОПП.04 Курсова робота з української мови; ОПП 20,21 Педагогічна практика.

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; ЗК 08. Здатність працювати в команді та автономно; ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 11. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях; ЗН 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні; ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності; ФК 01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;

програми результати навчання: ПРН 02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати; ПРН 03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти; ПРН 06. Використовувати інформаційні й комунікативні технології для вирішення спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності; ПРН 07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів; ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів; ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання; ПРН 19. Мати навички участі в наукових та / або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Мета дисципліни. Ознайомлення студентів із традиційними способами презентації їхньої дослідної діяльності у вигляді наукових доповідей, статей, курсових робіт. Забезпечення студентів-філологів знаннями про закономірності та методи наукових досліджень. Вироблення практичних умінь та навичок щодо організації, планування і виконання наукових розвідок.

Предмет дисципліни. Поняття «методологія», «методи та прийоми», «науковий апарат». Методи лінгвістичних досліджень. Вимоги до написання наукових робіт із філології у вищій школі. Укладання списків використаної літератури та джерел.

Завдання дисципліни. Засвоєння сукупності методів та прийомів, спрямованих на формування у студентів знань, умінь та навичок створювати самостійні наукові тексти. Виявлення та розвиток творчих здібностей студентів до написання статей, рефератів, курсових робіт. Забезпечення необхідних теоретичних та практичних узагальнень додаткових знань та умінь, оскільки НДРС є одним із способів організації майбутніх фахівців, спрямованої на подальший розвиток у них потреби теоретичного осмислення і практичного використання отриманих знань.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *уміло використовувати* понятійний апарат, зокрема послуговуватися відповідною науковою термінологією; *знати* основні методи наукових досліджень та *вміти* їх використовувати на практиці; *вибирати* методи дослідження відповідно до поставлених завдань; *укладати* картотеку та правильно використовувати цитати в текстах; *складати* план наукового дослідження; *формулювати* науковий апарат курсових робіт; *вміти пов'язувати* теоретичні знання і практичні навички; *здійснювати* аналітичний огляд літератури з досліджуваної теми; *структурувати* наукову роботу; *правильно оформляти* бібліографію; *писати* тези, статті, відгуки, рецензії.

3. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	ПЗ	СР	лекції	ПЗ	СР
Тема 1. Науковий стиль як функційний різновид сучасної української мови	2	4	8	2		14
Тема 2. Наукова публікація: функції, основні види	2	4	8	2		14
Тема 3. Бібліографія як невід’ємний складник наукового тексту	2	4	8		2	14
Тема 4. Термінологія як невід’ємний компонент наукового тексту	2	4	8		2	14
Тема 5. Структура наукової роботи. Науковий апарат	2	4	8	2		14
Тема 6. Методологія наукових досліджень.	2	4	8	2		14
Тема 7. Специфіка публічної монологічної мови	2	4	8		2	14
Тема 8. Лінгвостилістичні і технічні вимоги до оформлення наукових робіт	2	6	14		2	12
Разом:	16	34	70	8	8	104

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст лекційного курсу

Перелік лекцій для студентів денної форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їхні анотації	Кількість годин
1.	Науковий стиль як функційний різновид сучасної української мови Основні стильові різновиди української мови. Мовні та жанрові особливості наукового стилю. Становлення наукового стилю. Мова і стиль наукового дослідження. Літ.: [5], с. 122–133; [6], с. 12–15; [7], с. 14–39; [16]; [19].	2
2	Наукова публікація: функції, основні види Апробація наукових досліджень. Основні вимоги до написання тез і статей: обсяг, зміст, висновки, джерела. Літ.: [1], с. 62–80; [3], с. 77–86; [4], с. 82–103; ; [5], с. 51–59; [6], с. 37–43.	2
3	Бібліографія як невід’ємний складник наукового тексту Типи укладання бібліографічного списку за різними критеріями. Оформлення бібліографічного списку за вимогами 2015 р. Інтернет-ресурси. Оформлення зносок. Академічна доброчесність у сучасній науці. Літ.: [1], с. 141–144; [2], с. 22–27; [3], с. 34–36; [4], с. 111–140; ; [5], с. 39–45; [6], с. 18–25; [7], с. 83–87; [8]; [11]; [18]; [23]; [24].	2
4	Термінологія як невід’ємний компонент наукового тексту Термін у системі професійного мовлення. Історія української термінології. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія. Літ.: [4], с. 56–61; [7], с. 116–127.	2
5	Структура наукової роботи. Науковий апарат Основні складники наукової роботи. Вступ. Науковий апарат: специфіка його формулювання. Літ.: [1], с. 80–90; [2], с. 5–36; [3], с. 11–19; [4], с. 161–178; [5], с. 170–191; [11].	2
6	Методологія наукових досліджень Методологічна основа. Методи наукових досліджень. Теоретичні методи. Експериментальні методи. Методи філологічних досліджень. Літ.: [1], с. 112–141, 145–181; [3], с. 20–29, 37–76; [4], с. 141–160; [5], с. 84–105.	2

7	Специфіка публічної монологічної мови Сутність і специфіка публічної монологічної мови. Підготовка промови. Структура професійної публічної промови. Оратор і аудиторія. Виголошення публічної промови. Літ.: [6], с. 44–52; [7], с. 39–53.	2
8	Лінгвостилістичні і технічні вимоги до оформлення наукових робіт Вимоги, підготовка, виконання, захист курсової роботи. Мовні кліше у структурі наукового тексту. Оформлення додатків, титульних листків. Комп'ютерне оформлення робіт. Літ.: [1], с. 90–96; [2], с. 16–22; ; [5], с. 134–140, 142–154; [6], с. 16–18; [7], с. 77–83, 87–107.	2
Разом:		16

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1.	Науковий стиль як функційний різновид сучасної української мови Основні стилеві різновиди української мови. Мовні та жанрові особливості наукового стилю. Становлення наукового стилю. Мова і стиль наукового дослідження. Літ.: [5], с. 122–133; [6], с. 12–15; [7], с. 14–39; [16]; [19].	2
2.	Наукова публікація: функції, основні види Апробація наукових досліджень. Основні вимоги до написання тез і статей: обсяг, зміст, висновки, джерела. Літ.: [1], с. 62–80; [3], с. 77–86; [4], с. 82–103; ; [5], с. 51–59; [6], с. 37–43.	2
3.	Структура наукової роботи. Науковий апарат Основні складники наукової роботи. Вступ. Науковий апарат: специфіка його формулювання. Літ.: [1], с. 80–90; [2], с. 5–36; [3], с. 11–19; [4], с. 161–178; [5], с. 170–191; [11].	2
4.	Методологія наукових досліджень Методологічна основа. Методи наукових досліджень. Теоретичні методи. Експериментальні методи. Методи філологічних досліджень. Літ.: [1], с. 112–141, 145–181; [3], с. 20–29, 37–76; [4], с. 141–160; [5], с. 84–105.	2
Разом:		8

5.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

Номер теми	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Диференціація різностильових текстів. Літ.: [5], с. 122–133; [6], с. 12–15; [7], с. 14–39; [16].	2
2.	Науковий стиль сучасної української мови. Літ.: [5], с. 122–133; [6], с. 12–15; [7], с. 14–39; [19].	2
3.	План та зміст наукової статті. Літ.: [1], с. 62–80; [3], с. 77–86; [4], с. 82–103; [5], с. 51–59; [6], с. 37–43.	
4.	Основні етапи підготовки до написання статті. Літ.: [1], с. 62–80; [3], с. 77–86; [4], с. 82–103; [5], с. 51–59; [6], с. 37–43; [7], с. 133–138.	2
5.	Оформлення бібліографії, зносок та покликань. Літ.: [1], с. 141–144; [2], с. 22–27; [3], с. 34–36; [4], с. 111–140; [5], с. 39–45; [6], с. 18–25; [7], с. 83–87; [8]; [11]; [18].	2
6.	Академічна доброчесність у науковій роботі. Літ.: [1], с. 141–144; [5], с. 39–45; [23]; [24].	2
7.	Термінологія у структурі наукового тексту. Літ.: [4], с. 56–61; [7], с. 116–127.	2
8.	Укладання словничка термінів. Літ.: [4], с. 56–61; [7], с. 116–127.	2

9.	Аналіз та редагування наукових апаратів. Літ.: [1], с. 80–90; [2], с. 5–36; [3], с. 11–19; [4], с. 161–178; [5], с. 170–191.	2
10.	Написання наукового апарату до курсової роботи. Літ.: [1], с. 80–90; [2], с. 5–36; [3], с. 11–19; [4], с. 161–178; [5], с. 170–191.	2
11.	Основні методи лінгвістичних досліджень. Літ.: [1], с. 112–141, 145–181; [3], с. 20–29, 37–76; [4], с. 141–160; [5], с. 84–105.	2
12.	Основні методи літературознавчих досліджень. Літ.: [1], с. 112–141, 145–181; [3], с. 20–29, 37–76; [4], с. 141–160; [5], с. 84–105.	
13.	Особливості складання рецензій та анотацій. Літ.: [5], с. 164–169; [6], с. 26–43; [7], с. 89–106.	2
14.	Особливості публічного мовлення. Літ.: [6], с. 44–52; [7], с. 39–53.	2
15.	Апробація власної статті. Літ.: [6], с. 44–52; [7], с. 39–53.	2
16.	Редагування наукового тексту. Літ.: [1], с. 90–96; [2], с. 16–22; [5], с. 134–140, 142–154; [6], с. 16–18; [7], с. 77–83, 87–107.	2
17.	Залікове заняття. Літ.: [1], с. 90–96; [2], с. 16–22; [5], с. 134–140, 142–154; [6], с. 16–18; [7], с. 77–83, 87–107.	2

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

Номер теми	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Оформлення бібліографії, зносок та покликань. Літ.: [1], с. 141–144; [2], с. 22–27; [3], с. 34–36; [4], с. 111–140; [5], с. 39–45; [6], с. 18–25; [7], с. 83–87; [8]; [11]; [18].	2
2.	Термінологія у структурі наукового тексту. Літ.: [4], с. 56–61; [7], с. 116–127.	2
3.	Особливості публічного мовлення. Літ.: [6], с. 44–52; [7], с. 39–53.	
4.	Редагування наукового тексту. Літ.: [1], с. 90–96; [2], с. 16–22; [5], с. 134–140, 142–154; [6], с. 16–18; [7], с. 77–83, 87–107.	
Разом:		4

5.3. Зміст самостійної (зокрема індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає в систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, усному й письмовому опитуванні, написанні самостійних і контрольних робіт, тестуванні тощо.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

П'ятий семестр		
Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 1, підготовка до практичного заняття № 1. Виконання ІДЗ №1	4
2	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 1, підготовка до практичного заняття № 2. Виконання самостійної роботи №1	4
3	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 2, підготовка до практичного заняття № 3. Виконання ІДЗ №2.	4
4	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 2, підготовка до практичного заняття № 4. Виконання ІДЗ №3	4
5	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 3, підготовка до практичного заняття № 5. Виконання ІДЗ №4.	4

6	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 3, підготовка до практичного заняття № 6 й підсумкового письмового опитування №1.	4
7	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 4, підготовка до практичного заняття № 7 й тестового контролю № 1.	4
8	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 4, підготовка до практичного заняття № 8. Виконання ІДЗ №5.	4
9	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 5, підготовка до практичного заняття № 9. Виконання самостійної роботи №2.	4
10	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 5, підготовка до практичного заняття № 10 й написання контрольної роботи.	4
11	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 6, підготовка до практичного заняття № 11.	4
12	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 6, підготовка до практичного заняття № 12 й підсумкового письмового опитування №2.	4
13	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 7, підготовка до практичного заняття №13 й написання самостійної роботи № 2.	4
14	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 7, підготовка до практичного заняття № 14 й підсумкового письмового опитування №2.	4
15	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 8, підготовка до практичного заняття №15. Виконання ІДЗ №6.	4
16	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 8, підготовка до практичного заняття № 16 й тестового контролю №2.	4
17.	Підготовка до залікового заняття.	6
Разом:		70

Індивідуальні завдання для позааудиторної самостійної роботи

1. Оформити титульний аркуш курсової роботи.
2. Оформити план курсової роботи.
3. Укласти список рекомендованої літератури.
4. Укласти словник лінгвістичних і літературознавчих термінів.
5. Підготувати статтю лінгвістичної чи літературознавчої проблеми.
6. Підготувати публічний виступ пізнавального характеру.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти, які навчаються за **заочною** формою здобуття вищої освіти, полягає у виконанні в повному обсязі усіх видів робіт відповідно до робочої програми навчальної дисципліни, таких як: самостійна робота над засвоєнням теоретичного матеріалу; виконання у відповідних семестрах контрольних робіт та інших індивідуальних завдань, передбачених робочою програмою; підготовка до поточного та семестрового контролів в період проведення лабораторно-екзаменаційних сесій тощо.

Студенти заочної форми навчання виконують домашню контрольну роботу, вимоги до виконання якої та варіанти завдань встановлюються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі в період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни в Модульному середовищі для навчання, де розміщені робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення. Детальніше програма дисципліни та завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти, які поєднують навчання з виробництвом, викладено у Методичних рекомендаціях з дисципліни для цієї категорії здобувачів.

6. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, таких як словесні (лекції з використанням методів проблемного навчання й візуалізації (з використанням мультимедійного супроводу), розповіді, бесіди); практичні (виконання вправ та індивідуальних домашніх завдань), наочні (таблиці, слайди), робота з довідковою літературою (словниками, енциклопедіями, довідниками тощо), спостереження та аналіз його результатів,

самостійна робота (опрацювання теоретичного матеріалу), інформаційно-комунікаційних та технологій дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо) і мають за мету оволодіння студентами спеціальною термінологією й набуття ними практичних навичок з наукової діяльності.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю: усне опитування; підсумкове письмове опитування; виконання індивідуального домашнього завдання; написання самостійної роботи; написання контрольної роботи; тестування.

Здобувачі мають можливість отримати знання з окремих тем дисципліни шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з «Положенням про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності («Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ»).

8. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Відвідування занять із дисципліни є обов'язковим, однак за об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни й формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, виконання практичних занять).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування, виконання індивідуальних домашніх завдань, написання самостійних і контрольних робіт, підсумкового теоретичного опитування.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну і контрольну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах, які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше – у «Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ»).

9. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота												Контрольні заходи						Семестровий контроль	Разом			
Усне опитування												Індивідуальне домашнє завдання						Тестовий контроль	Самостійна робота	Контрольна робота	Залік	
№1-2	№3-4	№5-6	№7-8	№9-10	№11-12	№13-14	№15-16	№1 (Т1-6)	№2 (Т7-12)	№1 (Т1)	№2 (Т3)	№3 (Т4)	№4 (Т5)	№5 (Т8)	№6 (Т15)	№1 (Т1-3)	№2 (Т4-6)	№1 (Т1)	№2 (Б10)	Т6-8		
<i>Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)</i>																						
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10		60-100
24-40								6-10		18-30						6-10		6-10				

Примітка: УО – усне опитування; ППО – підсумкове письмове опитування; ТК – тестовий контроль; СР – самостійна робота; КР – контрольна робота; ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання. За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці 1 «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС». У дужках вказано номер теми заняття для певної форми контролю.

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (Таблиця 1), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Таблиця 1 – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Іспит	Іспит/диференційований залік
A	90–100	Зараховано	Відмінно/Excellent – Високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом.
B	83–89		Добре/Good – Середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом.
C	73–82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни.
D	66–72		
E	60–65		
FX	40–59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом.
F	0–39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні.

Семестровий залік виставляється на останньому занятті за умови, якщо загальна сума балів, яку накопичив здобувач з дисципліни за результатами поточного контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці 1 «Співвідношення...». Присутність здобувача в цьому випадку не є обов'язковою.

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми і вміння використати його при аналізі частин мови (як окремих атрибутів, так і комплексної їхньої характеристики). При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями (Таблиця 2).

Таблиця 2 – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерію оцінювання
«Відмінно» (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і в повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді (в усній або в письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнювальні висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>помилки</i> .
«Добре» (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад

	відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
«Задовільно» (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання, і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
«Незадовільно» (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їхній зміст, хаотично й невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання тестів

Тематичний тест для кожного здобувача вищої освіти складається із тридцяти тестових завдань (кількість варіантів відповіді у кожному тесті – п'ять). На тестування відводиться 30 хвилин. Здобувач вищої освіти проходить тестування в он-лайн режимі в модульному середовищі для навчання MOODLE. При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання індивідуальних домашніх завдань, самостійних і контрольних робіт здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Самостійні і контрольні роботи, індивідуальні домашні завдання здобувачів вищої освіти оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (Таблиця 2). Мінімальний позитивний бал за самостійну роботу та ІДЗ – 3, максимальний – 5. Мінімальний позитивний бал за контрольну роботу – 6, максимальний – 10 балів.

Оцінювання підсумкових теоретичних опитувань здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Підсумкові теоретичні опитування здобувачів вищої освіти оцінюються відповідно до кількості правильних варіантів відповідей у порівнянні із загальною кількістю можливих варіантів на основі такого відсоткового співвідношення: п'ять балів виставляється, якщо здобувач дав 90–100 % правильних відповідей; чотири бали – якщо 75–89 %; три бали – якщо 60–74 %; якщо ж здобувач вищої освіти дав менше ніж 60 % правильних відповідей, він отримує незадовільну оцінку (нуль балів).

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота		Контрольні заходи						Семестровий контроль	Разом	
Усне опитування		Підсумкове письмове опитування		Тестовий контроль		Самостійна робота		Контрольна робота	Залік	
№1	№2	№1	№2	№1	№2	№1	№2			
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)										
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	12-20		60-100
12-20		12-20		12-20		12-20		12-20		

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання 6 завдань. Зміст завдань і коментарі до їх виконання наведені в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. Загальна максимальна сума балів становить 20. Критерії оцінювання контрольної роботи наведені в Таблиці 4.

Таблиця 4 – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Завдання №1	1	1,5	2
Завдання №2	1	1,5	2
Завдання №3	3	4	5
Завдання №4	2	2,5	3
Завдання №5	3	4	5
Завдання №6	2	2,5	3
Всього балів	12	16	20

Примітка. Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання інших видів контролю здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Усні відповіді на практичних заняттях, самостійні й контрольні роботи здобувачів вищої освіти заочної форми навчання оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (Таблиця 2). Мінімальний позитивний бал за всі види робіт (крім контрольної роботи) – 6, максимальний – – 10.

10. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Планування науково-дослідницької роботи.
2. Вибір і обґрунтування теми дослідження. Формулювання проблеми дослідження.
3. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження.
4. Визначення наукової новизни, теоретичного і практичного значення наукової роботи.
5. Апробація результатів наукових досліджень.
6. Академічна доброчесність у сучасній науці.
7. Загальна характеристика наукового стилю.
8. Мовні та жанрові особливості наукового стилю.
9. Становлення наукового стилю української мови.
10. Бібліографічний апарат наукових досліджень.
11. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації.
12. Наукова публікація, її функції та основні види.
13. Наукова стаття, її структурні елементи.
14. Тези наукової доповіді, правила їх написання.
15. Термін у системі наукового мовлення.
16. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія.
17. Історія української термінології.
18. Характеристика масиву інформаційних матеріалів.

19. Пошук бібліографічної інформації в каталогах і картотеках.
20. Потенціал електронних засобів пошуку інформації.
21. Курсова робота як вид наукового дослідження у вищій школі, Підготовка, виконання, і захист курсової роботи.
22. Вимоги і типові помилки при виконанні курсової роботи.
23. Вимоги до оформлення курсової роботи.
24. Правила цитування та посилання на використані джерела при написанні курсової роботи.
25. Методологія наукового дослідження.
26. Теоретичні методи наукових досліджень.
27. Експериментальні методи наукових досліджень.
28. Специфіка методів філологічних досліджень.
29. Реферат: визначення, композиція і будова реферату, види рефератів та їхня загальна характеристика.
30. Особливості написання анотацій та резюме.
31. Підготовка рецензії на наукову роботу.
32. Сутність і специфіка публічної мови.
33. Підготовка промови.
34. Структура професійної публічної промови.
35. Виголошення публічної промови.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес із дисципліни «Теорія і практика філологічних досліджень» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачі кафедри уклали такі посібники:

1. Дипломна робота з української мови і літератури: методичні вказівки для магістрантів спеціальності 035.01 Філологія. Українська мова та література. Укладач Торчинський М. М. Хмельницький: ХНУ, 2020. 66 с.
2. Історія української літератури. Сучасна українська літературна мова: методичні вказівки до курсової роботи для студентів спеціальностей 014.01 «Середня освіта. Українська мова та література. Англійська мова» і 035.01 «Філологія. Українська мова та література». Укладачі: Приймак І. В., Торчинський М. М. Хмельницький : ХНУ, 2020. 46 с.
3. Теорія і практика філологічних досліджень: методичні рекомендації для виконання контрольної роботи здобувачами освіти заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня за ОПП «Філологія. Українська мова та література». Укладач Торчинський М. М. Хмельницький, 2022. 27 с.
4. Торчинський М. М. Культура наукової мови : електронний навчальний посібник. Хмельницький : ХНУ, 2012. 264 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Берегова Г. Д., Дробітько А. І., Дубовик Л. П. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Херсон : Айлант, 2019. 162 с.
2. Історія української літератури. Сучасна українська літературна мова: методичні вказівки до курсової роботи для студентів спеціальностей 014.01 «Середня освіта. Українська мова та література. Англійська мова» і 035.01 «Філологія. Українська мова та література». Укладачі : Приймак І. В., Торчинський М. М. Хмельницький : ХНУ, 2020. 46 с.
3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 144 с.

4. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
5. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. За заг. ред. Гончарук Т. В. Тернопіль, 2014. 272 с.
6. Ткачук О. В., Наконечна Л. Б. Сучасне українське наукове мовлення : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2018. 160 с.
7. Торчинський М. М. Культура наукової мови : електронний навчальний посібник. Хмельницький : ХНУ, 2012. 264 с.

Додаткова література

8. Бібліографічний запис. Загальні вимоги та правила складання. СОУ 207.02:2017. Укл. Бойко Ю. М., Красильникова Г. В., Косянчук Т. Ф. Хмельницький : ХНУ, 2017. 37 с.
9. Гавеля О. М. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Організація і методика наукових досліджень». Київ, 2006. 36 с.
10. Голуб Ю. І. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Запоріжжя, 2001. 248 с.
11. Дипломні та магістерські роботи з української мови і літератури : методичні рекомендації. Горячок І. В., Подлевська Н. В., Приймак І. В., Торчинська Н. М.; за заг. ред. Торчинської Н. М. Хмельницький, 2009. 65 с.
12. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.
13. Єфремова Н. В. Основи наукових досліджень : робоча навчальна програма і методичні рекомендації. Луцьк : Вежа, 2008. 34 с.
14. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. Укл. Петрова Н., Плиса Г., Жигун Т. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
15. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Професіонал, 2007. 239 с.
16. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. Київ : Академія, 2007. 359 с.
17. Мигаль В. Д. Теорія і методи наукової творчості : навчальний посібник. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2007. 424 с.
18. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації. Автори-укладачі: Боженко О., Корян Ю., Федорець М. Київ : УБА, 2016. 117 с.
19. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови. Київ, 2006. 312 с.
20. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навчальний посібник. Київ, 2003. 116 с.
21. Свердан М. М. Основи наукових досліджень : підручник. Чернівці : Рута, 2008. 456 с.
22. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ : Знання, 2007. 317 с.
23. Торчинська Н. М., Торчинський М. М. Формування компетентностей академічної доброчесності в студентів-філологів. *Академічна доброчесність: практичний досвід*: збірник наукових праць. Хмельницький : Вид-во МАУП, 2021. Вип. 1. С.127–134.
24. Торчинська Н. М., Торчинський М. М. Формування компетенцій наукового мовлення у студентів-філологів. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. Випуск 204. С. 255–260.
25. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. Київ : Знання, 2008. 310 с.

13. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проектор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Електронна бібліотека університету. URL : <http://library.khmnu.edu.ua/>.
2. Інституційний репозитарій ХНУ. URL: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.
3. Модульне середовище Хмельницького національного університету (Кафедра української філології, курс «Теорія і практика філологічних досліджень»). URL: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=7892>